

Instruccions sobre la utilització dels models de plecs de clàusules administratives particulars per a la contractació d'obres, de serveis i de subministrament mitjançant procediment obert i licitació amb negociació cofinançats amb l'instrument de finançament Next Generation EU, aprovats per resolució de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors de 7 d'abril de 2022

1. Introducció

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa Next Generation EU, el major instrument d'estímul econòmic mai finançat per la Unió Europea, en resposta a la crisi sense precedents causada pel coronavirus. Next Generation EU té com a objectiu respondre de manera conjunta i coordinada a una de les pitjors crisis socials i econòmiques de la nostra història i contribuir a reparar els danys causats per la pandèmia. Amb aquests fons, l'Europa posterior a la COVID-19 ha de ser més ecològica, més digital i més resilient als canvis i reptes del futur.

En el marc de la iniciativa Next GenerationEU es creen dos instruments financers:

1. Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR). Per poder acollir-se al MRR, els estats membres han de presentar plans nacionals de recuperació i resiliència en els quals es defineixen programes actuació amb l'objectiu d'intensificar el potencial de creixement, la creació d'ocupació i la resiliència econòmica i social, així com d'accelerar les transicions ecològica i digital.
2. Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE). Els fons de REACT-EU operen com a fons estructurals, però amb més flexibilitat i agilitat en l'execució. REACT-EU promourà la recuperació ecològica, digital i resilient de l'economia.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) canalitzarà cap a Espanya fons comunitaris fins al 2026, per secundar a curt termini la recuperació després de la crisi sanitària, impulsar a mitjà termini un procés de transformació estructural, i portar, a llarg termini, a un desenvolupament més sostenible i resilient des del punt de vista economicofinancer, social, territorial i mediambiental.

El PRTR, inspirat en l'Agenda del Canvi, en l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, se sustenta en quatre pilars que vertebraran la transformació del conjunt de l'economia cap a una Espanya més verda, més digital, més cohesionada i inclusiva i més igualitària: transició energètica, transformació digital, cohesió social i territorial i igualtat de gènere, aquest últim amb caràcter més transversal.

El [Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració](#) i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, va aprovar un marc general bàsic dirigit a mobilitzar inversions i projectes i a facilitar, dins el calendari temporal marcat per la Unió Europea, la gestió administrativa necessària perquè el màxim de projectes es puguin beneficiar del finançament europeu, en especial dels fons provinents de l'instrument europeu de recuperació.

Algunes d'aquestes mesures, de caràcter bàsic, són directament aplicables en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, però altres requerien una adaptació o un desplegament legal autonòmic que les harmonitzés amb les particularitats organitzatives i normatives pròpies, la qual cosa es va fer mitjançant la [Llei 4/2021, de 17 de desembre](#), d'aplicació als procediments inherents a la programació i l'execució dels projectes que s'han de finançar amb els fons procedents del Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) i de l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-EU).

D'altra banda, d'acord amb el [Reglament \(UE\) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021](#), i la configuració del Pla, els procediments han de complir els requeriments establerts en relació amb la igualtat efectiva entre homes i dones, la cohesió territorial, el respecte al medi ambient i l'incentiu a la digitalització. En la mateixa línia, cal fer esment a la lluita contra el frau i la corrupció, i la identificació dels contractistes i subcontractistes.

Aquests principis no es preveuen amb l'abast requerit en la dinàmica de gestió tradicional, per la qual cosa se'n regula la introducció per a l'adequada consideració en les actuacions dutes a terme per aconseguir les fites i els objectius aprovats mitjançant l'[Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència](#). En aquesta norma es concreten les directrius que garanteixin el compliment coordinat dels requeriments establerts per la normativa comunitària per a l'execució del PRTR.

El Reial decret llei 36/2020, en l'article 54, estableix que, amb la finalitat d'homogeneïtzar i agilitar els processos de contractació, s'ha de promoure l'elaboració del plec tipus de clàusules administratives corresponents als

contractes que s'han de formalitzar per a la gestió dels fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

En aquesta línia, l'article 18 de la Llei autonòmica estableix que el Consell de Govern, a proposta de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, ha d'aprovar uns models tipus de clàusules o de plecs de clàusules administratives. Aquests models han de contenir les regles sobre els criteris de solvència exigida per licitar, els criteris d'adjudicació o els aspectes que s'han de negociar, i també les fórmules que s'han d'aplicar, les condicions especials d'execució, la possibilitat o les condicions i els requisits per a la subcontractació, les penalitats i les mesures per al control de l'execució del contracte.

D'altra banda, la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, el 23 de desembre de 2021 va publicar una [instrucció sobre aspectes per incorporar en els expedients i en els plecs rectors dels contractes que s'hagin de finançar amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència](#).

Aquesta Instrucció no tan sols conté recomanacions per incorporar en els plecs de clàusules sinó que també inclou actuacions que s'imposen als òrgans de contractació en la definició de les seves necessitats i en la planificació del procediment de contractació d'acord amb les exigències establertes en les ordres ministerials. També estableix obligacions sobre determinats aspectes per incloure en els expedients de contractació.

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha redactat els models de plecs de clàusules administratives per a l'adjudicació de contractes per procediment obert i licitació amb negociació, d'acord amb el que estableix la Llei 4/2021 i amb les directrius que, en matèria de contractació administrativa, contenen tant el Reial decret llei 36/2020 com l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, i la Instrucció de la Junta consultiva estatal. A més s'han considerat les [orientacions per a la incorporació de criteris transversals](#) per a la execució del PRTR que ha fet el Comitè Tècnic per al Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

El Consell de Govern, en la sessió de 10 de gener de 2022, va aprovar els models de plecs, amb l'informe previ de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma i de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva, i va facultar la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors per a l'aprovació d'unes instruccions sobre la utilització dels models de plecs de clàusules administratives per a contractes finançats amb l'instrument de finançament Next Generation EU.

2. Mesures o principis transversals per tenir en compte en tots els expedients de contractació

La diversitat d'administracions públiques i instruments involucrats en l'execució de les inversions previstes en l'instrument europeu de recuperació exigeix un especial esforç per establir criteris transversals que garanteixin l'impuls d'un canvi en el model productiu. Es tracta d'aconseguir un creixement sostenible i inclusiu que modernitzi el teixit productiu apostant per l'R+D+i i la creació d'ocupació de qualitat, així com fomentar la transició ecològica i digital, la cohesió social i territorial i la igualtat.

Els objectius són:

1. Creació d'ocupació com a resultat de l'aplicació de les ajudes.
2. Subcontractació a empreses que generin ocupació al nostre país o a la Unió Europea.
3. Cohesió territorial, la finalitat de la qual és afavorir la inversió, l'activitat i l'ocupació en els territoris menys desenvolupats o de l'Espanya buida.
4. Dimensió de gènere, recollint el que estableix la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, inclosa la possibilitat de valorar les mesures de conciliació, de responsabilitat social de l'empresa, o bé que es designin directores de projecte o es valorin uns certs percentatges d'esforç femení en els projectes.
5. Pimes. Afavorir els projectes dirigits o que tenguin en compte especialment les pimes, micropimes, autònoms i empreses emergents (*start-ups*).
6. Criteris ambientals, per reduir l'impacte en el medi natural, la petjada climàtica o per al compliment del principi de no mal significatiu (*do no significant harm*, conegut com a DNSH).

En l'elaboració dels models de plecs de clàusules administratives ja s'ha inclòs el principi DNSH. La resta de criteris transversals els hauran de tenir en compte els òrgans de contractació en l'elaboració del PPT i l'elecció d'altres criteris d'adjudicació o condicions especials d'execució diferents dels fixats en els models de plecs.

2.1. Principi de no causar un perjudici significatiu al medi ambient (principi DNSH)

Totes les actuacions que s'executin dins el Pla Nacional de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) han de complir el principi de no causar un perjudici significatiu als següents objectius mediambientals recollits en l'article 17 del Reglament 2020/852 (principi DNSH):

- a) La mitigació del canvi climàtic.
- b) L'adaptació al canvi climàtic.
- c) L'ús sostenible i la protecció dels recursos hídrics i marins.
- d) L'economia circular.

- e) La prevenció i el control de la contaminació.
- f) La protecció i la recuperació de la biodiversitat i els ecosistemes.

Des de la perspectiva de la contractació pública, el principi DNSH ha de ser aplicat per les unitats gestores a l'hora de definir l'objecte del contracte, de definir les concretes especificacions tècniques de la prestació i de concretar les condicions d'execució contractual. Però l'impacte no ha de quedar-se aquí, i ha de ser complert pel contractista en la mateixa fase d'execució contractual i, fins i tot, pels subcontractistes.

En aquest sentit, s'han inclòs en els models de plecs de clàusules algunes de les recomanacions que ha fet el Ministeri de Transició Ecològica en la [Guia per al disseny i el desenvolupament d'actuacions d'acord amb el principi de no causar perjudici significatiu al medi ambient](#).

A més, en el cas de contractes finançats amb fons MMR, els òrgans de contractació han d'incloure en els plecs de prescripcions tècniques les condicions específiques que, en relació amb aquest principi, pugui contenir la mesura o submesura del PRTR en la qual s'incardini el contracte.

El procés de preparació contractual ha de recollir expressament les condicions DNSH fixades, si escau, per a la inversió en el component corresponent del PRTR en què s'emmarquen les actuacions (en els apartats 3 i 8 de cada component, disponible a [la web del PRTR](#)), els requeriments continguts en la [Decisió d'execució del Consell](#), relativa a l'aprovació de l'avaluació del Pla de Recuperació i Resiliència d'Espanya i el seu corresponent [annex](#) per a cada mesura o submesura, i les condicions associades a l'etiquetatge climàtic (es recullen en els apartats 3 i 6 del component corresponent a la web del PRTR), en cas de tenir etiqueta assignada (annex VI del Reglament (UE) núm. 2021/241).

Aquest condicionant ambiental ha de constar en els plecs de prescripcions tècniques perquè els licitadors puguin conèixer-ne l'exigència, ja que es tracta de requisits addicionals que s'han de complir, associats a la mesura o submesura del Pla.

En el cas que s'exigeixin en els plecs aquests requisits addicionals, els licitadors han d'incloure en el sobre núm. 1 de la proposició la declaració responsable que s'assenyala en la clàusula 14.1.1.j) del model de plec de clàusules administratives particulars (annex 5 dels models de plec).

Les etiquetes poden consultar-se, per a cada mesura i submesura del PRTR, en l'annex I de la Guia del MITECO. Si la mesura no apareix llistada en aquest annex I, no té etiqueta climàtica/mediambiental assignada. Una vegada coneguda

l'etiqueta, si escau, les condicions establertes s'han de consultar en l'annex VI del Reglament MRR, així com en la descripció del component del PRTR.

D'altra banda, l'annex IV de la guia de referència recull indicacions addicionals per a activitats específiques:

- Construcció de nous edificis.
- Renovacions energètiques i no energètiques d'edificis.
- Realització d'obres en general.
- Calderes de biomassa.
- Biocombustibles, biolíquids i biomassa en el transport.
- Infraestructures de gasos combustibles.
- Infraestructures de reg.
- Ús d'aigua dessalada per a reg.
- Restauracions forestals, mineres i d'espais degradats.
- Digitalització (equips de tecnologia de la informació) i centres de dades [en general].
- Digitalització (equips de tecnologia de la informació) i centres de dades [només grans equips].

D'acord amb el que estableix la guia, les obligacions relatives al compliment del principi, les condicions específiques i les condicions de l'etiquetatge, si escau, s'han configurat en el model de plecs de clàusules administratives com a obligacions de caràcter essencial, i el seu incompliment pot ser causa de resolució del contracte o o d'imposició de penalitats.

Així doncs, es recomana especialment esmentar en la licitació tant el component del Pla de Recuperació com la mesura concreta en què s'incardinen les actuacions, amb la numeració aprovada per la Comissió Europea. I, una vegada determinat si és exigible un cert etiquetatge climàtic o ambiental per a aquesta mesura, incloure en els plecs els requisits associats que ha de complir l'actuació a causa del seu etiquetatge, així com els mecanismes que assegurin el respecte a aquests requisits en la pràctica durant l'execució del contracte.

2.2. Compliment normatiu o «compliance penal»

Un dels principis o criteris específics, d'obligatòria consideració en la planificació i l'execució dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, i per tant transversals en el conjunt del Pla, és el reforç de mecanismes per a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès tant per part dels òrgans de contractació com per part dels licitadors, i això fa que s'hagi de considerar com una intervenció transversal que ha de ser present en tots els contractes. En l'actualitat, el Codi penal espanyol ja preveu aquestes

mesures de *compliance* com a circumstàncies atenuants de la responsabilitat penal de les persones jurídiques.

S'introdueixen mesures en el procés de contractació que pretenen garantir aquest comportament, com a mesures transversals i objectives que són concreció d'una finalitat estratègica de la contractació pública.

Els programes de *compliance* són un conjunt d'eines de caràcter preventiu que tenen com a objectiu evitar que, en el marc de l'empresa que els adopta, es vulnerin les normes de caràcter penal, així com altres tipus de normativa, codis ètics, polítiques internes i altres disposicions adoptades a fi d'evitar sancions eventuais que puguin generar responsabilitat jurídica en l'empresa.

La decisió d'aprovar un manual de *compliance* en el si d'una empresa s'emmarca en el compromís de l'empresa amb el compliment legal i mostra la seva posició al costat de les bones pràctiques empresarials.

Les administracions públiques han de fomentar i impulsar l'autoregulació de les empreses privades, ja que l'adopció de programes de *compliance* té el seu reflex en l'àmbit de la contractació pública.

És per això que, a més de la presentació per part del contractista del compromís que preveu l'Ordre 1030/2021 de compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals, adoptant les mesures necessàries per prevenir i detectar el frau, la corrupció i els conflictes d'interès, s'ha inclòs en tots els models, com a mesura per garantir la bona gestió dels fons, una clàusula relativa a les obligacions del contractista en matèria d'integritat i lluita contra el frau.

A més, en tots els contractes s'ha d'incloure obligatòriament el criteri d'adjudicació relatiu a l'acreditació de l'existència en l'empresa licitadora d'un programa de *compliance*. Encara que no siguin obligatoris, els programes de *compliance* també permeten demostrar, davant les autoritats i terceres persones, que l'empresa compleix i està compromesa no sols amb la legalitat sinó també amb les bones pràctiques del seu sector i altres pràctiques que estableixi l'organització. La introducció de mesures de protecció confereix, sens dubte, un valor afegit a l'empresa i a les seves activitats.

2.3. Perspectiva de gènere

El PRTR té quatre eixos transversals que vertebreren totes les palanques i components. El quart eix se centra en la igualtat de gènere, especialment a través de mesures transversals orientades a elevar la taxa d'ocupació femenina, a millorar, enfortir i reorganitzar el sistema de cures de llarga durada, a elevar el potencial educatiu, la igualtat d'oportunitats i a reduir la bretxa digital.

La igualtat de gènere i el reforç de la cohesió social i territorial constitueixen dos eixos centrals del Pla de Recuperació, amb la finalitat de compensar l'impacte diferencial de la pandèmia i aconseguir un creixement més inclusiu i sostenible des del punt de vista social.

Els òrgans de contractació han de tenir en compte en la tramitació dels procediments d'adjudicació de contractes finançats amb l'instrument Next Generation UE que s'ha de procurar la incorporació transversal de la perspectiva de gènere en totes les actuacions finançables en el marc del PRTR, per la qual cosa és necessari que aquestes actuacions incorporin efectivament, des del moment del disseny, la perspectiva de gènere.

Sempre que l'objecte del contracte així ho permeti, a través de la prestació contractual es procurarà un impacte de gènere positiu en la societat. Per a això, les empreses o entitats es poden comprometre a dissenyar, executar i avaluar la prestació contractual amb perspectiva de gènere conforme al que s'estableix en les orientacions per a la incorporació de la perspectiva de gènere en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

El Ministeri d'Igualtat del Govern estatal ha publicat dues guies, una d'adreçada a les administracions públiques i una altra d'adreçada a entitats privades, l'objectiu de les quals és facilitar la incorporació transversal de la perspectiva de gènere en totes les actuacions finançables en el marc del PRTR.

La [Guia per a les administracions públiques](#) conté orientacions per a incorporar la perspectiva de gènere en els instruments de gestió pública que les administracions públiques utilitzin per impulsar projectes en el marc del PRTR.

2.4. Altres principis

A més dels tres principis transversals que s'han desenvolupat abans, el Pla Estratègic Autòmic - [Estratègia d'Inversions Illes Balears 2030](#), aprovat per Acord del Consell de Govern de 4 d'octubre de 2021, estableix altres criteris que han d'orientar totes les actuacions i que s'han de garantir per defecte en tots els projectes estratègics:

1. Impacte intergeneracional
2. Respecte dels drets laborals bàsics
3. Sostenibilitat lingüística
4. Interès general
5. Circularitat
6. Innovació
7. Eficiència
8. Transparència i participació

3. Tramitació dels procediments d'adjudicació

3.1. Consideracions generals aplicables a tots els procediments oberts i de licitació amb negociació

- a) D'acord amb el que estableix l'article 18 de la Llei 4/2021, els models de plecs de clàusules administratives aprovats pel Consell de Govern el 10 de gener de 2022 són d'utilització obligatòria per tots els òrgans de contractació del sector públic autònom que tinguin la consideració d'administració pública, excepte que resulti incompatible amb la naturalesa del contracte.
- b) En els procediments d'adjudicació dels contractes finançats amb l'instrument de finançament Next Generation EU, la licitació es durà a terme obligatòriament per mitjans electrònics a través de la Plataforma de Contractació del Sector Públic (PLACSP), d'acord amb l'apartat 3 de la disposició addicional quinzena de la LCSP. S'ha previst la possibilitat de licitació electrònica parcial per als supòsits en què una part de la proposició s'hagi de presentar de forma manual.
- c) Atès que tots els procediments es tramitaran electrònicament, d'acord amb l'article 58 del Reial decret llei 36/2020, en els contractes inclosos en l'article 44 de la LCSP s'ha modificat el termini per a la interposició del recurs especial en matèria de contractació, que serà de deu dies naturals. Per al còmput del termini cal ajustar-se al que disposa l'article 50 de la LCSP. Aquest nou termini s'ha de tenir en compte també a l'efecte de la formalització dels contractes susceptibles de recurs especial en matèria de contractació pel fet d'estar inclosos en els supòsits de l'article 44 de la LCSP.
- d) Es preveu la possibilitat d'utilitzar la tramitació d'urgència en els termes de l'article 50.1 a) i d) del Reial decret llei 36/2020, és a dir, si es justifica que la situació impedeix la tramitació ordinària. Els òrgans de contractació valoraran si la situació d'urgència impedeix la tramitació ordinària dels procediments de licitació, i aplicaran la tramitació urgent de l'expedient prevista en l'article 119 de la LCSP i la resta de les disposicions concordants de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, amb les particularitats que s'estableixen en l'article 50.1 del Reial decret llei 36/2020, i també el despatx prioritari que regula l'article 50.2 del Reial decret llei esmentat. En la resolució o en l'acord d'inici del procediment s'ha de deixar constància tant de la tramitació d'urgència com que es tracta d'un procediment en el qual concorren aquestes circumstàncies.

A més, en els contractes SARA s'incorporarà la declaració d'urgència en l'expedient.

En aquests casos, els terminis fixats per a la tramitació del procediment es reduiran a la meitat per excés amb les especialitats recollides en l'article 50 esmentat.

- e) Sempre que la divisió sigui compatible amb la naturalesa o l'objecte del contracte, s'haurà d'utilitzar la divisió en lots, i, quan no s'opti per dividir en lots, s'haurà de justificar degudament. A més, en cas de no dividir en lots, el document que justifiqui aquesta decisió s'ha d'incorporar obligatòriament a l'expedient de contractació. S'ha de tenir en compte que la divisió en lots afavoreix generalment la concurrència de pimes.
- f) Els procediments oberts i de licitació amb negociació s'han d'articular per fases, amb les especialitats per a cada tipus de contracte que es desenvoluparan més endavant. En el cas que l'articulació per fases resulti incompatible amb la naturalesa del contracte, es podran fer servir uns plecs de clàusules administratives particulars diferents, informats pel Servei Jurídic de l'òrgan de contractació, i s'haurà de justificar en l'expedient de contractació.
- g) Tots els models de plecs contenen els criteris de selecció i mitjans d'acreditació de la solvència econòmica i tècnica quan no sigui obligatòria l'exigència de la classificació empresarial i els paràmetres objectius per identificar ofertes anormalment baixes, i no poden ser modificats pels òrgans de contractació de manera unilateral. A la pàgina web de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa es posarà a disposició de les meses de contractació un full Excel per al càlcul dels valors corresponents d'acord amb els paràmetres inclosos en el model de plec.
- h) No és procedent la constitució de garantia provisional en cap tipus de contracte.
- i) Els òrgans de contractació han d'emplenar obligatòriament el quadre corresponent a les penalitats específiques per a cada contracte. Cal no oblidar que l'execució de l'instrument Next Generation s'ha de dur a terme sota el principi del compromís amb el resultat. En cas de fons procedents de MRR, amb la finalitat de poder reaccionar correctament quan es detecti l'incompliment de fites o objectius i si és imputable als contractistes, es poden preveure penalitats i, fins i tot, adaptar les causes de resolució del contracte (especialment les previstes en les lletres *d*) i *f*) de l'article 211 de la LCSP) a aquest efecte. En la mesura que la resolució del contracte pot aparellar un important retard i atès el tipus de contractes, l'execució dels quals pot haver d'estar finalitzada en un termini limitat, la inclusió d'una causa de resolució per aquesta causa es produirà únicament en supòsits excepcionals en què el retard no suposi, des d'aquest punt de vista, un perjudici significatiu per a l'entitat contractant.
- j) Quan el model de plec no els especifiqui, l'òrgan de contractació haurà d'incorporar els criteris d'adjudicació i/o condicions especials d'execució socials, laborals i/o mediambientals que corresponguin d'acord amb les directrius de l'Acord del Consell de Govern de 3 de gener de 2022 així com les directrius incloses en la guia del Ministeri d'Igualtat per a la inclusió de la perspectiva de gènere en els projectes finançats amb els fons europeus,

sempre que estiguin relacionats amb l'objecte del contracte. D'acord amb l'apartat 4.2 de l'Acord esmentat, s'inclouran obligacions de caràcter mediambiental, en tot cas, en els contractes que tinguin per objecte les obres, subministrament o serveis inclosos en els [criteris desenvolupats per la Unió Europea per a la contractació pública ecològica](#).

- k) La selecció dels criteris s'ha d'alinejar de manera clara amb la millor relació qualitat-preu, amb la idea de valor enfront del preu. El criteri preu suposarà com a màxim el 20 % del total de punts de la licitació.

La valoració mínima dels criteris relacionats amb la qualitat de la prestació serà del 55 %.

D'acord amb això, s'han inclòs en els models de plecs llistes de criteris d'adjudicació que seran d'aplicació obligatòria en la seva totalitat en els contractes d'obres. En els contractes de serveis i subministraments se'n podran triar alguns o afegir uns altres, sempre que estiguin relacionats amb l'objecte del contracte. Per a la selecció d'altres criteris d'adjudicació, s'ha de tenir en compte el que s'ha assenyalat en l'apartat j).

- l) L'avaluació del criteri preu es farà obligatòriament mitjançant la fórmula que s'indica en els quadres de criteris d'adjudicació dels models de plecs. S'adjunta com a annex a aquesta instrucció un full Excel per al càlcul de la puntuació.

Aquesta fórmula varia en funció de la dispersió per evitar que, quan la diferència entre la millor i la pitjor sigui molt petita, s'atorguin molts punts a la millor i molt pocs a la pitjor. Això s'aconsegueix a través de la variància, desviació típica i el coeficient de dispersió de Pearson: aproximadament amb un percentatge de variància $< 5\%$ hi ha un coeficient de dispersió de Pearson inferior al 30 % (baixa dispersió), la qual cosa suposa que hi ha poca diferència entre els extrems, per això s'utilitza la fórmula a), s'atorguen punts en funció de la distància amb la millor oferta; per contra, quan el percentatge de variància és $\geq 5\%$, el coeficient de dispersió de Pearson és superior al 30 % i no hi ha risc que es cometin injustícies entre els extrems, s'usa la fórmula b): màxim de punts a la millor oferta i 0 quan s'ofereix el pressupost base de licitació (PBL).

- m) En el procediment obert, per a l'avaluació de les ofertes conformement als criteris avaluable mitjançant un judici de valor, es podrà comptar amb la col·laboració d'experts també en el supòsit en què els criteris esmentats no tinguin atribuïda una ponderació més gran que la corresponent als criteris avaluable mitjançant fórmules si així s'indica en el quadre de criteris d'adjudicació del contracte. La designació del grup d'experts es farà d'acord amb el que estableix el darrer paràgraf de l'article 19.1 de la Llei 4/2021, de 17 de desembre.
- n) En el cas de contractes finançats amb fons MMR, en la relació de documentació que han de presentar els licitadors s'han afegit, d'acord amb l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, la declaració de cessió i

tractament de dades en relació amb l'execució d'actuacions del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) i la declaració de compromís en relació amb l'execució d'actuacions del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR). També s'ha inclòs la declaració responsable de no perjudici significatiu al medi ambient, que hauran de presentar els licitadors quan es donin les condicions establertes en l'apartat 2.1 d'aquestes instruccions.

- o) En relació amb la subcontractació, s'ha establert en el model de plec la documentació del subcontractistes que, en tot cas, haurà de presentar l'adjudicatari del contracte amb els requisits establerts en la LCSP i l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre.
- p) S'han detallat les funcions del responsable del contracte i s'han inclòs les previsions de l'article 19 de la Llei 4/2021.

3.2. Consideracions específiques per tipus de contracte

A més de les consideracions establertes en l'apartat anterior, en la utilització dels models de plecs s'atendran les instruccions específiques següents:

a) Contractes d'obres

- Condicions especials d'execució: s'inclouen en el model de plecs per a contractes d'obres una condició especial d'execució social i una de mediambiental, que són obligatòries. A més, els òrgans de contractació en podran afegir d'altres sempre que compleixin els requisits establerts en l'article 202 de la LCSP, sempre que la seva aplicació no suposi un perjudici significatiu per al medi ambient.
- En relació amb les despeses de llicència d'obres, en tot cas, l'òrgan de contractació o promotor serà el sol·licitant de la llicència d'obra, assumint directament el cost de les taxes de llicència i impost de construccions i obra municipal. Seran a compte del contractista la resta de taxes i impostos que es deriven per donar compliment al contracte, entre les quals, les d'ocupació de via pública.

Pel que fa a les despeses de gestió de residus, d'acord amb el que estableix el Reial decret 105/2008, d'1 de febrer, pel qual es regula la producció i gestió de residus de construcció i demolició, s'han de diferenciar:

- Les despeses que ha d'assumir el contractista com a posseïdor dels residus, d'acord amb l'article 5, punt 7, del Reial decret, de conformitat amb el que es disposa en el pressupost i estat de mesuraments del projecte. El contractista estarà obligat a sufragar els corresponents costos de gestió de residus generats, referint-se aquesta gestió al reciclatge o, si escau, classificació, transport i dipòsit de residus a gestor autoritzat de residus.

- Les despeses que ha d'assumir l'òrgan de contractació o promotor com a productor dels residus d'acord amb l'article 4 del Reial decret. En tot cas, l'òrgan de contractació es farà càrrec del cànon de gestió dels residus, formalitzarà el corresponent contracte amb l'empresa gestora de residus i emetrà un document d'autorització al transportista per al dipòsit dels residus generats.
- La configuració de les fases del procediment, els criteris d'adjudicació i la forma d'avaluació establerts en el model del plec per a contractes d'obres són d'utilització obligatòria i no es podran modificar de manera unilateral pels òrgans de contractació quan utilitzin aquest model de plec de clàusules administratives particulars.

b) Contractes de serveis

- Condicions especials d'execució: en el model de plec per a contractes de serveis s'inclou una condició especial d'execució de caràcter social. A més, els òrgans de contractació en podran afegir d'altres sempre que compleixin els requisits establerts en l'article 202 de la LCSP i que la seva aplicació no suposi un perjudici significatiu per al medi ambient.
- En la primera fase del procediment s'inclourà obligatòriament el criteri avaluable mitjançant judici de valor inclòs en el model de plec. La resta de criteris s'avaluaran en la segona fase.
- El criteri oferta econòmica i el criteri sobre el programa de *compliance* i les seves formes d'avaluació són d'utilització obligatòria. El criteri relatiu a la contractació de persones menors de 30 anys s'utilitzarà sempre que la naturalesa de la prestació permeti aplicar-lo. La resta de criteris d'adjudicació i la forma d'avaluació establerts en el model del plec són d'utilització opcional i, a més, es podran afegir altres criteris d'adjudicació directament relacionats amb l'objecte del contracte sempre que la seva aplicació no suposi un perjudici significatiu per al medi ambient.
- Es podrà valorar disposar d'un sistema de seguiment de l'execució del servei. Es valorarà la posada a la disposició de l'Administració d'un sistema que permeti el seguiment del servei contractat, a través d'un servei web o electrònic que complementi el seguiment previst en els PPT. I no s'atorgarà puntuació quan el sistema electrònic proposat sigui un correu electrònic.

Una altra opció és que s'aporti una aplicació que faciliti el seguiment de l'execució dels serveis i, en aquest cas, s'haurà d'establir el contingut mínim de l'aplicació.

c) Contractes de subministrament

- Condicions especials d'execució: s'inclou en el model de plec per a contractes de subministrament una condició especial d'execució de caràcter mediambiental. A més, els òrgans de contractació en podran afegir d'altres, sempre que compleixin els requisits establerts en l'article 202 de la LCSP i que la seva aplicació no suposi un perjudici significatiu per al medi ambient.
- La configuració del procediment en fases és obligatòria i es farà a criteri de l'òrgan de contractació. En les clàusules 13 i 14 del model de plec de clàusules per a contractes de subministrament estan previstes les diferents modalitats de configuració de les fases.
- El criteri oferta econòmica i el criteri sobre el programa de *compliance* i les seves formes d'avaluació són d'utilització obligatòria. La resta de criteris d'adjudicació i la forma d'avaluació establerts en el model del plec són d'utilització opcional i, a més, es podran afegir altres criteris d'adjudicació directament relacionats amb l'objecte del contracte sempre que la seva aplicació no suposi un perjudici significatiu per al medi ambient.
- Es podrà valorar disposar d'un sistema de seguiment de l'execució del subministrament. Es valorarà la posada a la disposició de l'Administració d'un sistema que permeti el seguiment del subministrament contractat, a través d'un servei web o electrònic, que complementi el seguiment previst en els PPT. I no s'atorgarà puntuació quan el sistema electrònic proposat sigui un correu electrònic.

Una altra opció és que s'aporti una aplicació que faciliti el seguiment de l'execució dels subministraments i, en aquest cas, s'haurà d'establir el contingut mínim de l'aplicació.

- En els paràmetres objectius per identificar ofertes anormalment baixes, l'òrgan de contractació ha de seleccionar el criteri o criteris d'adjudicació, a més del preu, sobre els quals sigui possible apreciar la temeritat de la proposició del licitador i establir paràmetres objectius propis de cadascun d'ells, sense que necessàriament hagi d'incloure paràmetres sobre altres criteris que manquin de transcendència a l'efecte de valorar l'anormalitat de l'oferta. No és necessari que els paràmetres objectius prevegin tots els diferents criteris d'adjudicació, sinó únicament aquells que siguin rellevants per determinar la viabilitat de l'oferta del licitador considerada en conjunt.

3.3. Consideracions per a la redacció de plecs de prescripcions tècniques

- D'acord amb l'article 9.3.b) de l'Ordre ministerial, en tots els projectes i subprojectes que es desenvolupin en execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència s'ha d'exhibir de manera correcta i destacada l'emblema de la UE amb una declaració de finançament adequat que digui

«finançat per la Unió Europea – Next Generation EU», al costat del logotip del PRTR, disponible a l'enllaç <https://planderecuperacion.gob.es/identidad-visual>.

Els PPT que es desenvolupin en aquest àmbit han de contenir, tant en l'encapçalament com en el cos de desenvolupament, la referència següent: «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència - Finançat per la Unió Europea – Next Generation EU».

- Els PPT han d'establir de manera detallada totes les condicions d'execució del contracte, de manera que han de ser el marc que determini la manera d'executar la prestació o el subministrament de l'objecte del contracte. Així, en els PPT s'ha de procurar especificar detalladament les característiques i les condicions del servei o subministrament.
- Els PPT han d'incloure un esment explícit a l'obligatorietat de respectar el principi DNSH i la seva normativa d'aplicació. A més de la referència general a l'obligatorietat de respectar aquest principi en l'execució de la licitació, s'han d'establir els mecanismes que assegurin que en la pràctica aquest principi és efectivament respectat.

A més de l'obligació general de respectar el principi DNSH, la inversió (mesura o submesura) concreta del component del Pla de Recuperació en què s'emmarquen aquestes actuacions pot haver recollit condicions específiques per a l'avaluació del principi DNSH en les activitats finançades, que necessàriament s'han de tenir en compte en els plecs de prescripcions tècniques, per assegurar el respecte a aquest principi. Així doncs, també s'han de preveure els mecanismes que assegurin el compliment d'aquestes condicions recollides expressament en el component (que figuren en l'apartat 8 de la descripció detallada de cada component del Pla de Recuperació) en totes les fases del disseny i l'execució dels projectes. Això pot incloure autoavaluacions prèvies i declaracions responsables en la presentació de la documentació per part dels licitadors, així com autoavaluacions, declaracions responsables, certificats (per exemple, en gestió de residus) o avaluacions externes.

Recollir expressament aquestes condicions es fa encara més peremptori si es té en compte que els qui concorren a aquestes licitacions poden desconèixer aquestes condicions addicionals que han de complir i que estan associades a la mesura.

- En el disseny i el desenvolupament de les licitacions s'ha de tenir en compte també l'etiquetatge de contribució climàtica corresponent a la inversió del Pla de Recuperació en què s'emmarquen les actuacions. Cada etiqueta està associada a unes condicions que s'han de respectar. Una vegada coneguda l'etiqueta, si escau, les condicions establertes s'han de consultar en l'annex VI del reglament esmentat, que inclou tots els camps d'intervenció predefinits.

Així doncs, es recomana especialment esmentar en el PPT tant el component del Pla de Recuperació com la mesura concreta en què s'incardinen les

actuacions, amb la numeració aprovada per la Comissió Europea. I, una vegada determinat si és exigible un cert etiquetatge climàtic o ambiental per a aquesta mesura, incloure en els plecs els requisits associats que ha de complir l'actuació a causa de l'etiquetatge, així com els mecanismes que assegurin el respecte a aquests requisits en la pràctica durant l'execució del contracte.

- En la redacció dels PPT relatius a contractes del sector de les comunicacions electròniques s'ha de respectar, en tot cas, el principi de neutralitat tecnològica. L'Administració, en elaborar-los, ha d'evitar imposar condicions restrictives, com pot ser l'ús de determinades tecnologies, que en dificultin el lliure accés i impossibilitin l'efectivitat del principi esmentat. S'ha de donar als operadors la possibilitat d'oferir els serveis a través de les tecnologies o infraestructures que considerin més convenientes, sense limitacions en la introducció i el desenvolupament d'una tecnologia concreta.
- L'òrgan de contractació està obligat, amb caràcter general, a no incloure en les prescripcions tècniques referències a marques, patents o tipus dels objectes del subministrament, i és imperatiu que els defineixi ja en termes de rendiment o d'exigències funcionals, ja per referència a especificacions tècniques, o mitjançant la combinació de tots dos mètodes, en els termes fixats per l'apartat 5 de l'article 126 de la LCSP. No obstant això, la LCSP permet definir els béns objecte del subministrament mitjançant marques, patents o tipus en dos supòsits especials; en primer lloc, quan així ho justifiqui l'objecte del contracte, en segon lloc, amb caràcter extraordinari, quan no sigui possible fer una descripció prou precisa i intel·ligible dels béns en la forma ordinària prevista en l'article 126.5 de la LCSP, i, en aquest cas, la referència a marca, patent o tipus ha d'anar acompanyada de l'expressió «o equivalent». Per tant, és necessari que en l'expedient de contractació quedi justificada la concurrència d'alguna d'aquelles dues regles especials que permeten descriure els béns subministrats per referència a marques, patents o tipus i, a més, en el cas que la regla especial es fundi en la impossibilitat de descripció precisa i intel·ligible pels mètodes assenyalats en l'article 126.5 de la LCSP, que s'acompanyi la referència a marca, patent o tipus de l'expressió «o equivalent», sense que l'òrgan de contractació pugui decidir arbitràriament com defineix els béns objecte del contracte.

3.4. Consideracions sobre els models de plecs de clàusules administratives per tenir en compte en la tramitació d'expedients finançats amb càrrec a fons REACT-EU

3.4.1. Procediment obert

- a) Quan el contracte sigui finançat amb fons REACT-UE, s'ha d'eliminar el logotip del PRTR i afegir el logotip següent:

Ajuts a la recuperació per a la cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE)

Finançat com a part de la resposta de la Unió a la pandèmia de COVID-19

UNIÓ EUROPEA

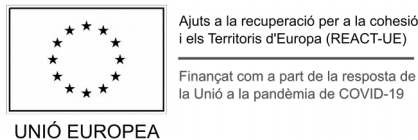
- b) En el quadre de característiques del contracte, quan es defineix l'objecte del contracte, s'ha de substituir el «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència» per «Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE)».
- c) En la subcontractació (lletra P) no són aplicables l'article 8.2 de l'Ordre HFP/1030/2021 ni la presentació per part del subcontractista dels annexos 3, 4 i 5. S'ha de suprimir.
- d) En la lletra S del quadre de característiques del contracte d'obres i de serveis i la lletra T del contracte de subministrament s'ha de desmarcar l'opció relativa al DNSH.
- e) No s'han d'adjuntar al model de plec els annexos 3, 4 i 5.
- f) En el quadre d'observacions dels plecs de clàusules administratives del CONTRACTE D'OBRES s'ha d'incloure el text següent:
- «Atès que el finançament del contracte prové de l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE), no seran aplicables a aquest contracte les clàusules del plec que s'indiquen a continuació: clàusula 6.10; clàusula 14.1.1, apartats *h*), *i*) i *j*); clàusula 20.2.e); clàusula 22.1.e); la referència al PRTR i a l'OM 1030/2021 del segon paràgraf de la clàusula 25; paràgrafs primer, segon i tercer de la clàusula 27.4; paràgraf cinquè de la clàusula 30.5, i del primer paràgraf de la clàusula 32 la referència a l'etiquetatge climàtic i digital i al principi DNSH».
- g) En el quadre d'observacions dels plecs de clàusules administratives del CONTRACTE DE SERVEIS s'ha d'incloure el text següent:
- «Atès que el finançament del contracte prové de l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE), no seran aplicables a aquest contracte les clàusules del plec que s'indiquen a continuació: clàusula 6.9; clàusula 14.1.1, apartats *h*), *i*) i *j*); clàusula 20.2.e); clàusula 22.1.d); paràgrafs primer, segon i tercer de la clàusula 24.4; la referència al PRTR i a l'OM 1030/2021 del quart paràgraf de la clàusula 24.4; paràgraf quart de la clàusula 27.5, i del primer paràgraf de la clàusula 29 la referència a l'etiquetatge climàtic i digital i al principi DNSH».

- h) En el quadre d'observacions dels plec de clàusules administratives del CONTRACTE DE SUBMINISTRAMENT s'ha d'incloure el text següent:

«Atès que el finançament del contracte prové de l'Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE), no seran aplicables a aquest contracte les clàusules del plec que s'indiquen a continuació: clàusula 6.9; clàusula 14.1.1, apartats *h*), *i*) i *j*); clàusula 20.2.e); clàusula 22.1.d); paràgrafs primer, segon i tercer de la clàusula 24.6; la referència al PRTR i a l'OM 1030/2021 del quart paràgraf de la clàusula 24.6; el paràgraf quart de la clàusula 27.5, i del primer paràgraf de la clàusula 29a la referència a l'etiquetatge climàtic i digital i al principi DNSH».

3.4.2. Procediment de licitació amb negociació

- a) Quan el contracte sigui finançat amb fons REACT-UE, s'ha d'eliminar el logotip del PRTR i afegir el logotip següent:

- b) En el quadre de característiques del contracte, quan es defineix l'objecte del contracte, s'ha de substituir el «Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència» per «Ajuda a la Recuperació per a la Cohesió i els Territoris d'Europa (REACT-UE)».
- c) En la subcontractació (lletra Q) no són aplicables l'article 8.2 de l'Ordre HFP/1030/2021 ni la presentació per part del subcontractista dels annexos 3, 4 i 5.
- d) En la lletra T del quadre de característiques del contracte s'ha de desmarcar l'opció relativa al DNSH.
- e) No s'han d'adjuntar al model de plec els annexos 3, 4 i 5.
- f) En el quadre d'observacions dels plec de clàusules administratives del CONTRACTE DE SERVEIS s'ha d'incloure el següent:

«Atès que el finançament del contracte prové de l'Ajuda a la Recuperació per a la cohesió i els territoris d'Europa (REACT-UE), no seran aplicables a aquest contracte les clàusules del plec que s'indiquen a continuació: clàusula 6.9; clàusula 15.1.1, apartats *e*), *f*) i *g*); clàusula 19.2.d); clàusula 21.1.d); paràgrafs primer, segon i tercer de la clàusula 23.4, la referència al PRTR i a l'OM

1030/2021 del quart paràgraf de la clàusula 23.4; paràgraf quart de la clàusula 26.5, i del primer paràgraf de la clàusula 28 la referència a l'etiquetatge climàtic i digital i al principi DNSH».

- g) En el quadre d'observacions dels plec de clàusules administratives del CONTRACTE DE SUBMINISTRAMENT s'ha d'incloure el text següent:

«Atès que el finançament del contracte prové de l'Ajuda a la Recuperació per a la cohesió i els territoris d'Europa (REACT-UE), no seran aplicables a aquest contracte les clàusules del plec que s'indiquen a continuació: clàusula 6.9; clàusula 15.1.1, apartats *e*, *f* i *g*); clàusula 19.2.*d*); clàusula 21.1.*d*); paràgrafs primer, segon i tercer de la clàusula 23.6, la referència al PRTR i a l'OM 1030/2021 del quart paràgraf de la clàusula 23.6; paràgraf quart de la clàusula 26.5, i del primer paràgraf de la clàusula 28 la referència a l'etiquetatge climàtic i digital i al principi DNSH».

Palma, 7 d'abril de 2022

La consellera d'Hisenda
i Relacions Exteriors

Rosario Sánchez Grau